
Szkolny Program Profilaktyki

w Zespole Szkół nr 4
Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego
im. Władysława Broniewskiego
w Wałczu

Wałcz, październik 2010

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI ZESPOŁU SZKÓŁ NR 4 RCKU W WAŁCZU

Zgodnie z rozporządzeniem MENiS z 9 lutego 2007 roku, szkoły rozpoczynają budowanie programu profilaktyki dostosowanego do wcześniej zdiagnozowanych własnych potrzeb, problemów i możliwości.

Istotnymi elementami szkolnego programu profilaktyki są różnorodne działania informacyjne i edukacyjne adresowane do samych nauczycieli, rodziców i uczniów. Doskonalenie umiejętności wychowawczych i profilaktycznych nauczycieli jest ważną inwestycją, dzięki której szkoły zyskują kompetentnych pomysłodawców, realizatorów i organizatorów przedsięwzięć profilaktycznych.

1. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

- ◆ rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 23 sierpnia 2007 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół;
- ◆ rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 9 lutego 2007 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół;
- ◆ ustawa z 1 lipca 2005 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- ◆ ustawa z 7 stycznia 2005 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- ◆ ustawa z 7 grudnia 2006 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- ◆ ustawa z 28 listopada 2003 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych;

2. WSTĘP

Profilaktyka to proces wspomagania młodego człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczanie i likwidowanie czynników, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowe życie. Podmiotem naszych oddziaływań profilaktycznych jest uczeń, a celem wspieranie jego rozwoju oraz przygotowanie do życia w środowisku pełnym zagrożeń.

Program uwzględnia specyfikę okresu dojrzewania a zwłaszcza czas poszukiwania własnej tożsamości, dużych zmian emocjonalnych, społecznych i duchowych oraz wejścia w dorosłe życie, w którym legalne staje się używanie niektórych środków psychoaktywnych.

Współczesne podejście profilaktyki obejmuje trzy stopnie działań profilaktycznych:

profilaktyka stopnia I skierowana do grup niskiego ryzyka, obejmująca szerokie i niezdiagnozowane grypy osób, której celem jest promocja zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji zachowań ryzykownych;

profilaktyka stopnia II adresowana do grup podwyższonego ryzyka i osób po inicjacji zachowań ryzykownych, której celem jest obniżenie czasu i głębokości dysfunkcji oraz wycofanie się z ryzykownego działania;

profilaktyka stopnia III skierowana do grup wysokiego ryzyka obejmująca działania lecznicze, rehabilitacyjne oraz resocjalizacyjne, której celem jest przeciwdziałanie rozszerzaniu się degradacji społecznej oraz powrót do normalnego funkcjonowania.

SPP obejmuje przede wszystkim działania z obszaru profilaktyki I stopnia oraz w niewielkim stopniu działania z obszaru II stopnia.

3. WSTĘPNA DIAGNOZA PROBLEMÓW

Wstępnej diagnozy problemów wychowawczych w naszej szkole dokonano na podstawie:

- programu wychowawczego szkoły
- badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku szkolnym w latach 2007-2008:
  - diagnozowanie potrzeb społeczności szkolnej w zakresie promocji zdrowia
  - badanie opinii dotyczących realizowanych zajęć o zdrowiu wśród uczniów klas i ich rodziców dla których są realizowane programy profilaktyczne: problematyka HIV/AIDS, wady postawy, profilaktyka nowotworowa
  - „Co lubię w mojej klasie/, Czego nie lubię w mojej klasie?”- badanie klimatu społecznego klasy IITE
  - klimat w mojej szkole- ankietowanie uczniów i pracowników szkoły
  - ankietę diagnozującą problem wad postawy w ramach programu „Wyprostuj się”
  - ankietę diagnozującą znajomość problematyki nowotworowej
  - ankietę diagnozującą znajomość profilaktyki HIV/AIDS
  - ankiety wychowawców klas: Diagnoza środowiska uczniowskiego, Diagnoza środowiska rodzinnego

Na podstawie wyników ankiet oraz obserwacji środowiska szkolnego zdiagnozowano następujące problemy wychowawcze:

- wagary
- palenie papierosów, spożywanie alkoholu, zażywanie narkotyków, dopalaczy
- używanie wulgaryzmów
- zachowania agresywne
- stres szkolny
- brak zdrowego stylu życia

- brak prawidłowego odżywiania

4. ADRESATAMI SPP ZS NR 4 RCKU SA:

- nauczyciele
- wychowawcy
- rodzice

5. INSTYTUCJAMI WSPOMAGAJĄCYMI DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE SZKOŁY SĄ:

- MOPS,GOPS
- Policja
- Sąd
- Wałeckie Centrum Kultury
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- Centrum aktywizacji lokalnej „ Dialog”
- Punkt Konsultacyjny Interwencji Kryzysowej
- Świetlica Towarzystwa Przyjaciół Dzieci
- Karan
- Poradnia Zdrowia Psychicznego
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Starostwo Powiatowe w Wałczu
- Kuratorium Oświaty w Szczecinie

6. CELE PROGRAMU PROFILAKTYKI

Cel główny:

„Ochrona ucznia przed zagrożeniami rozwoju, zaspokajanie potrzeb psychicznych, pomoc w realizowaniu celów rozwojowych i uczenie umiejętności radzenia sobie z trudnościami w życiu.”

Cele szczegółowe:

- systematyczne prowadzenie edukacji prozdrowotnej, promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia;
- informowanie młodzieży o różnych rodzajach zagrożeń zdrowia i życia człowieka (palenie tytoniu, używanie alkoholu, środków psychoaktywnych, zachowanie agresywne i przestępcze, sekty);
- wspomaganie i rozwijanie czynników chroniących (silna więź z rodzicami, rozwijanie zdolności i zainteresowań, budowanie

pozytywnego stosunku do szkoły, uczestnictwo w życiu kulturalnym miasta i regionu);

- zwiększenie poczucia własnej wartości, umiejętności podejmowania odpowiedzialnych decyzji i kontrolowanie emocji;
- upowszechnianie wśród młodzieży, rodziców i nauczycieli informacji o dostępnych formach pomocy osobom zagrożonym uzależnieniami;
- informowanie o sposobach interwencji w przypadku łamania prawa przez osoby nieletnie i dorosłe.

HARMONOGRAM REALIZACJI SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

CEL	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI	TERMIN	REALIZATORZY
Uzyskanie akceptacji dyrekcji szkoły i rady pedagogicznej- zatwierdzenie programu.	Opracowanie projektu Szkolnego Programu Profilaktyki.	Przedstawienie projektu na inauguracyjnej radzie pedagogicznej.	28 sierpnia 2008 r.	A.Jenda, A. Koziej

PRZECIWDZIAŁANIE WAGAROWANIU

Szkoleniowe Rady Pedagogiczne, Zespół Wychowawczy, Procedury Szkolne.

Lp.	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI	TERMIN	REALIZATORZY
NAUCZYCIEL				
1.	Przygotowanie nauczycieli do realizacji programu profilaktycznego.	Szkoleniowa rada pedagogiczna „Elementy komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w diagnozowaniu zachowań uczniów ponadgimnazjalnych”	Wg harmonogramu	Wychowawcy wszystkich klas, pedagog szkolny
2.	Opracowanie sposobów motywowania uczniów do uczestnictwa w zajęciach, zaniechania wagarów.	Rozmowy indywidualne. Pogadanki na temat motywowania uczniów.	Cały okres realizacji	Wychowawcy wszystkich klas, pedagog szkolny
3.	Comiesięczne monitorowanie frekwencji uczniów.	Analiza dzienników. Rozmowa z uczniami wagarującymi.	Cały okres realizacji	Wychowawcy wszystkich klas, pedagog szkolny, dyrektor szkoły
UCZEŃ				
1.	Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, regulaminem klasyfikowania i oceniania, programem wychowawczym szkoły	Lekcje wychowawcze	Wrzesień	Wychowawcy wszystkich klas, uczniowie

2.	Kształtowanie umiejętności planowania i organizowania czasu – układanie planów pracy: tygodniowego, miesięcznego okresowego	Indywidualne rozmowy, lekcje wychowawcze	Wrzesień- październik	Uczniowie
3.	Organizowanie w obrębie klasy pomocy koleżeńskiej, wspomaganie ucznia mającego trudności w nauce przez nauczyciela, chwalenie jego postępów	Powoływanie „zespołów pomocy uczniowskiej” w klasach	Cały okres realizacji	Uczniowie
4.	Zachęcanie uczniów do udziału w kółkach zainteresowań, zawodach, konkursach, olimpiadach	Zajęcia pozalekcyjne	Cały okres realizacji	Opiekunowie kółek zainteresowań, uczniowie
RODZICE				
1.	Dostarczanie rzetelnej informacji o frekwencji i postępach w nauce dziecka	Zebrania z rodzicami, dyżury wychowawcze	Cały okres realizacji	Wychowawcy klas, rodzice

**PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI, NARKOMANII,
NIKOTYNIZMOWI, STOSOWANIA DOPALACZY**
„Razem bezpieczniej”, „Profilaktyka HIV/AIDS bez ryzyka”, „Szkoła Promująca
Zdrowie”, „Cięża bez alkoholu”.

Lp.	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI	TERMIN	REALIZATORZY
NAUCZYCIEL				
1.	Dostarczanie wiedzy nt. wpływu alkoholu na organizm, chorób będących następstwem nadużywania alkoholu, palenia papierosów i zażywania narkotyków	Lekcje biologii, lekcje wychowawcze, akcje profilaktyczne, realizacja programu „Profilaktyka HIV/Aids, bez ryzyka”, „Cięża bez alkoholu”.	Cały okres realizacji	Biolodzy Wychowawcy Pedagog, WCK, Starostwo Powiatowe
2.	Zapoznanie uczniów z opisem etapów uzależnienia	Lekcje biologii, lekcje wychowawcze, akcje profilaktyczne	Cały okres realizacji	Biolodzy Wychowawcy Pedagog, WCK, Starostwo Powiatowe
3.	Zapoznanie uczniów z negatywnym wpływem alkoholizmu na relację w obrębie rodziny i najbliższego środowiska	Lekcje biologii, lekcje wychowawcze, akcje profilaktyczne	Cały okres realizacji	Biolodzy Wychowawcy Pedagog, WCK, Starostwo Powiatowe
4.	Dostarczanie wiedzy nt. mechanizmów uzależnień	Lekcje wychowawcze, spotkanie z policją, warsztaty szkoleniowe dla uczniów i rodziców, plakaty przygotowane przez uczniów aktywnych w ramach programu Szkoła Promująca Zdrowie	Cały okres realizacji	Biolodzy Wychowawcy Pedagog, WCK, Starostwo Powiatowe
5.	Zapoznanie uczniów z formami pomocy osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniami	Działalność uczniów aktywnych w ramach programu Szkoła Promująca Zdrowie, zajęcia na lekcjach wychowawczych, prelekcje zaproszonych gości. Przekazanie	Cały okres realizacji	Pedagog, wychowawcy, MKRPA, policja, Karan, Centrum Aktywizacji Lokalnej „Dialog”

		informacji na temat działających ośrodków leczących uzależnienia-udostępnienie aktualnych adresów ośrodków pomocy.		
6.	Propagowanie aktywnego spędzania wolnego czasu	Organizacja zajęć pozalekcyjnych, wycieczek, rajdów rowerowych, turystycznych, imprez szkolnych, akcji profilaktycznych.	Cały okres realizacji	Opiekunowie kółek zainteresowań
7.	Zapoznanie nauczycieli z problematyką stosowania przez uczniów dopalaczy	1.Szkolenia w ramach WDN: - „Dopalacze- legalne narkotyki dla twoich uczniów” (ZW) - „STOP dopalaczom” (PPP) 2. Lekcja otwarta-klasa III TR	Rok szkolny 2009/2010 03.11.2010r. Listopad	A. Koziej A. Cierpiowska, M. Foszcz M. Zielonka-Rucińska
8.	Przeciwstawianie się działalności sklepów prowadzących sprzedaż dopalaczy	Podpisanie petycji z prośbą o likwidację sklepów z dopalaczami w Wałczu	Czerwiec 2010r.	Pedagog szkolny
UCZEŃ				
1.	Aktywny wypoczynek	Aktywne uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych	Cały okres realizacji	Nauczyciele w-f, wychowawcy, uczniowie
2.	Zapoznanie uczniów z negatywnym wpływem substancji psychoaktywnych na organizm i relacje interpersonalne oraz funkcjonowanie społeczne.	Warsztaty szkoleniowe dla uczniów lekcje wychowawcze, spektakle teatralne. Realizacja programu Profilaktyka HIV/AIDS bez ryzyka, redagowanie gazetek i plakatów	Cały okres realizacji, według harmonogramu	Wychowawcy, uczniowie, biblioteka, WCK
3.	Przeciwstawianie się działalności sklepów prowadzących sprzedaż dopalaczy	Podpisanie petycji z prośbą o likwidację sklepów z dopalaczami w Wałczu	Czerwiec 2010r.	Pedagog szkolny
4.	Uświadomienie uczniom szkodliwości stosowania dopalaczy	1.Akcja plakato- ulotkowa na terenie szkoły 2.Udział uczniów w koncercie muzyki hip-	Październik 2010r. 29 października	Pedagog szkolny Pedagog szkolny

		hop połączonym z happeningiem 3. Lekcja otwarta w klasie III TR- „Sąd nad używkami”	2010r. Listopad 2010r.	M. Zielonka-Rucińska
RODZIC				
1.	Zapoznanie z wynikami ankiety dotyczącej alkoholizmu i narkomanii wśród młodzieży, zapoznanie się ze Statutem Szkoły i regulaminem wycieczek szkolnych.	Uczestnictwo w zebraniach z rodzicami	Cały okres realizacji	Wychowawcy klas, rodzice,
2.	Poradnictwo dla rodziców dzieci uzależnionych.	Pedagogizacja rodziców przez specjalistów, nauczycieli lub rodziców ekspertów.	Cały okres realizacji	Wychowawcy klas, rodzice eksperci, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
3.	Przeciwstawianie się działalności sklepów prowadzących sprzedaż dopalaczy	Podpisanie petycji z prośbą o likwidację sklepów z dopalaczami w Wałczu	Czerwiec 2010r.	Pedagog szkolny
4.	Zapoznanie rodziców z problematyką stosowania dopalaczy	Pedagogizacja rodziców na spotkaniach z rodzicami	Wrzesień, październik, listopad, grudzień 2010r.	Wychowawcy klas TZ

PROFILAKTYCZNY PROGRAM WALKI ZE STRESEM
 „Stres pod kontrolą”, „Jak żyć z ludźmi”, Szkolne Koło Turystyczne „TRAMP”, SKS,
 zespół muzyczny, koło teatralne.

Lp.	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI	TERMIN	REALIZATORZY
NAUCZYCIEL				
1.	Rozwijanie umiejętności redukowania stresu doraźnego i długofalowego.	Szkolenie nauczycieli i wychowawców do prowadzenia bloku lekcji „Stres pod kontrolą”, prelekcje zaproszonych gości	Cały okres realizacji	Wychowawcy, pedagog, Poradnia Zdrowia Psychicznego, PPP
2.	Pogłębienie wiedzy uczniów nt. stresu	Lekcje biologii lekcje wychowawcze, w-f.	Cały okres realizacji	Biolodzy Wychowawcy Nauczyciele w-f.
3.	Realizacja programu „Jak żyć z ludźmi”- zajęcia adaptacyjne klas I	Rajd integracyjny klas I, połączony z akcją Sprzątanie Świata	I semestr roku szkolnego	Pedagog szkolny, wychowawcy klas I
4.	Realizacja programu „Stres pod kontrolą”	Lekcje wychowawcze	Wg planu godzin wychowawczych	Wychowawcy
5.	Rozwijanie zainteresowań związanych z muzyką teatrem, sportem.	Zajęcia muzyczne, sportowe i teatralne.	Wg harmonogramu	Opiekunowie kółek.
6.	Rozwijanie zainteresowań turystycznych.	Zajęcia w ramach koła turystycznego „TRAMP”	Wg harmonogramu	Opiekun koła turystycznego.
UCZEŃ				
1.	Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i zapobieganie jego niekorzystnym skutkom.	Lekcje wychowawcze, nauka technik relaksacji	Cały okres realizacji	Wychowawcy klas, uczniowie, pedagog
RODZIC				
1.	Rozwijanie umiejętności rozmowy z dzieckiem w sytuacji stresowej	Pedagogizacja rodziców, zebrania rodziców	Cały okres realizacji	Wychowawca, pedagog, rodzice, PPP, PZP

PROPAGOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA

„Lepiej jeść, lepiej żyć”, „Mam haka na raka”, „Wady cewy nerwowej”, „Szkoła promująca zdrowie”, „Wyprostuj się”, „Dzień ziemniaka”, Dzień sportu i promocji zdrowia.

Lp.	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI	TERMIN	REALIZATORZY
NAUCZYCIEL				
1.	Uświadomienie uczniom wpływu stylu życia na zdrowie.	Lekcje biologii, lekcje w-f. „Lepiej jeść, lepiej żyć”, „Mam haka na raka”, „Wady cewy nerwowej”	Cały okres realizacji	Nauczyciele biologii, nauczyciele w-f, wychowawcy, realizatorzy programów
	Uświadomienie uczniom znaczenia higieny osobistej.	Lekcje biologii, lekcje w-f	Cały okres realizacji	Nauczyciele biologii, nauczyciele w-f, wychowawcy
	Dostarczenie informacji nt skutków nieprawidłowej postawy.	Lekcje biologii, lekcje w-f	Cały okres realizacji	Nauczyciele biologii, wychowawcy, nauczyciele w-f
	Zmobilizowanie uu do aktywnego spędzania wolnego czasu	Zajęcia sportowe pozalekcyjne, lekcje w-f	Cały okres realizacji	Nauczyciele w-f
	Wyrobienie nawyku prostego chodzenia, siedzenia i utrzymywania właściwej postawy w ciągu dnia	Realizacja programu „Wyprostuj się”	Wg harmonogramu organizacji imprez szkolnych	Nauczyciele w-f, lider promocji zdrowia, wychowawcy
	Wyrobienie nawyku aktywnego spędzania wolnego czasu	Realizacja programu „Szkoła promująca zdrowie”, organizacja Dnia sportu i promocji zdrowia, organizacja imprezy „Dzień ziemniaka”	Wg harmonogramu organizacji imprez szkolnych	Nauczyciele w-f, lider promocji zdrowia, wychowawcy
UCZEŃ				
1.	Prowadzenie aktywnego stylu życia	Pomoc w realizacji programów i imprez sportowych, uczestnictwo w rajdzie prostego kręgosłupa, uczęszczanie na sportowe zajęcia pozalekcyjne	Wg harmonogramu organizacji imprez szkolnych	Nauczyciele w-f, lider promocji zdrowia, wychowawcy, uczniowie
RODZIC				
1.	Współdziałanie z dziećmi w imprezach organizowanych przez szkołę	Zaangażowanie i współpraca podczas realizacji imprez szkolnych	Wg harmonogramu organizacji imprez szkolnych	Nauczyciele w-f, Wychowawcy, rodzice

ZAPOBIEGANIE ZACHOWANIOM AGRESYWNYM

„Jak żyć z ludźmi”, „Stres pod kontrolą”, zajęcia adaptacyjne w klasach I, Akcja „Sprzątanie Świata”- rajd integracyjny klas I.

Lp.	ZADANIE	SPOSÓB REALIZACJI	TERMIN	REALIZATORZY
NAUCZYCIEL				
1.	Umiejętność rozpoznania zagrożeń ze strony rówieśników.	Realizacja programu „Stres pod kontrolą” i „Jak żyć z ludźmi”, zajęcia adaptacyjne klas I	Wg planu lekcji wychowawczych, WDŻ	Wychowawcy pedagog
2.	Rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacji przemocy.	Zajęcia wychowawcze na temat radzenia sobie w sytuacjach trudnych.	Wg planu lekcji wychowawczych	Wychowawcy
3.	Integrowanie zespołów klasowych.	Zajęcia wychowawcze integrujące zespoły klasowe. Akcja „Sprzątanie Świata”- rajd integracyjny klas I.	Cały okres realizacji Wg harmonogramu	Wychowawcy
4.	Zwiększenie samooceny u uczniów.	Wykorzystanie elementów motywacji w systemie oceniania. Nagradzanie uczniów za rzeczywiste osiągnięcia i umiejętności.	Cały okres realizacji	Nauczyciele przedmiotowcy
5.	Dostarczenie uczniom wiedzy na temat sposobów radzenia sobie z emocjami, stresem i zagrożeniem.	Zajęcia wychowawcze. Nauczanie emocji i ich kontrola. Ćwiczenia samokontroli.	Wg planu lekcji wychowawczych	Wychowawcy
UCZEN				
1.	Integracja z zespołem klasowym. Osiąganie wyników w nauce na miarę swoich możliwości.	Aktywny udział w zajęciach integracyjnych. Praca na lekcji na miarę swoich możliwości.	Cały okres realizacji	Uczniowie, wychowawcy
2.	Panowanie nad swoimi emocjami.	Aktywny udział w zajęciach pozalekcyjnych sportowych. Uczestnictwo w lekcjach z wychowawcą	Cały okres realizacji	Uczniowie, wychowawcy, nauczyciele wychowania fizycznego
3.	Umiejętność	Prelekcje	Cały okres	Wychowawcy, PPP,

	właściwego reagowania na zachowania agresywne	zaproszonych gości. Nauka asertywności i stosowanie technik zachowań asertywnych w codziennym życiu.	realizacji	pedagog szkolny
RODZICE				
1.	Umiejętne postępowanie w przypadku i w wyniku zachowania agresywnego dziecka.	Pedagogizacja rodziców	Cały okres realizacji	Wychowawcy, pedagog, PPP, policja, sąd, PZP, Punkt konsultacyjny i interwencji kryzysowej.

7. OCZEKIWANE EFEKTY.

1. Szybsza i łatwiejsza adaptacja w środowisku szkolnym.
2. Lepsze relacje między uczniami- nauczycielami- rodzicami.
3. Mniejszy wskaźnik agresji, przemocy wśród uczniów.
4. Rozwój umiejętności asertywnych.
5. Rozpoznawanie zagrożeń i podejmowanie środków zaradczych w sytuacjach zagrożenia.
6. Przewidywanie zagrożeń wynikających z przypadkowych kontaktów seksualnych.
7. Świadomość zagrożeń wynikających z uzależnienia od papierosów, alkoholu, narkotyków.
8. Wykształcenie umiejętności radzenia sobie z uzależnieniem i skuteczne szukanie pomocy.
9. Dostrzeżenie walorów zdrowego stylu życia.
10. Skuteczniejsze podejmowanie decyzji w trudnych sytuacjach życiowych.
11. Zwrócenie większej uwagi na dbałość o swoje zdrowie.
12. Umożliwienie rozpoznawania zdolności uczniów
13. Świadomość znaczenia w życiu komunikacji werbalnej, niewerbalnej.
14. Umiejętność zastosowania pożądanych form i norm zachowania się w określonych sytuacjach życiowych.

15. Wykształcenie umiejętności radzenia sobie ze stresem szkolnym i osobistym.

8. PROWADZENIE DOKUMENTACJI PROGRAMU.

1. Gromadzenie informacji i materiałów dydaktycznych.
2. Opracowywanie sprawozdań z realizacji programu.

9. EWALUACJA PROGRAMU.

1. Program jest przeznaczony do realizacji w ciągu roku szkolnego.
2. Ewaluacja końcowa nastąpi po 4 latach funkcjonowania programu.
3. Przygotowanie i przeprowadzenie ankiet dotyczących diagnozowania problemów szkolnych- realizatorzy programu.
4. Wskaźniki ilościowe (aktywność uczniów na zajęciach pozalekcyjnych, klasowych i szkolnych, programy, konkursy)- wychowawcy klas.
5. Wskaźniki jakościowe (zaangażowanie uczniów i rodziców w działalność szkoły)- wychowawcy klas.
6. Analiza realizacji programu na podstawie procedury oceny SPP , opracowanej przez Zbigniewa Gasia- autorzy programu.
7. Uwzględnienie sugestii i propozycji na nowy rok szkolny- autorzy programu.